

Sygn. akt VII Ka 866/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SO Dariusz Firkowski (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Lutostańska

SO Remigiusz Chmielewski

Protokolant: sekr. sądowy Małgorzata Serafińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Mirosława Zelenta

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2018 r.

sprawy skazanego **P. W.**, ur. (...) w G., syna S. i E. z domu K.

o wydanie wyroku łącznego w sprawach: 1) Sąd Rejonowy w G. (...), 2) Sąd Rejonowy w G. (...), 3) Sąd Rejonowy w G. (...), 4) Sąd Rejonowy w G. (...), 5) Sąd Rejonowy w G. (...), 6) Sąd Rejonowy w M. (...), 7) Sąd Rejonowy w G. (...), 8) Sąd Rejonowy w G. (...)

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 18 czerwca 2018 r., sygn. akt (...)

I utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II zwalnia skazanego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze,

III zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata H. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem opłaty za obronę z urzędu skazanego P. W. wykonywanej w postępowaniu odwoławczym oraz kwotę 27,60 (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) zł tytułem podatku od towarów i usług od tej opłaty.

Sygn. akt VII Ka 866/18

UZASADNIENIE

P. W. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I Sądu Rejonowego w G. z dnia 17.05.2012r., sygn. akt (...) za

przestępstwo popełnione w dniu 11 września 2011 r. z art. 280 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawiania wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 4 lat, oddając skazanego pod dozór kuratora sądowego i zobowiązując go do powstrzymania się od nadużywania alkoholu, orzeczono nadto na podstawie art. 33 § 2 k.k. karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przy przyjęciu, że wysokość jednej stawki dziennej równa się kwocie 20 zł i zaliczono na poczet orzeczonej kary okres rzeczywistego

pozbawienia wolności od dnia 12.09.2011 r. do dnia 16.12.2011 r. Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 23.06.2016 r. w sprawie (...) zarządzono wykonanie orzeczonej wyrokiem kary pozbawienia wolności;

II Sądu Rejonowego w G. z dnia 19.12.2012 r., sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 17 stycznia 2012r. z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 9 miesięcy pozbawiania wolności, przestępstwo popełnione w dniu 17 stycznia 2012 r. z art. 279 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawiania wolności, przestępstwo popełnione w dniu 07 września 2011 r. z art. 291 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawiania wolności, przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności

połączono i wymierzono karę łączną 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet orzeczonej kary łącznej okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 17.01.2012 r. do dnia 05.03.2012 r. Powyższy wyrok wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 27.03.2013 r. w sprawie (...) utrzymano w mocy. Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 04.11.2013 r. w sprawie (...) sprostowano zaliczenie tymczasowego aresztowania i zaliczono na poczet orzeczonej kary łącznej okres tymczasowego aresztowania od dnia 17.01.2012r. do dnia 25.01.2012 r., od dnia 30.01.2012 r. do dnia 07.02.2012 r., od dnia 17.02.2012 r. do dnia 05.03.2012 r. Prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 20.05.2014r. w sprawie (...). K. (...) warunkowo zwolniono skazanego z odbycia reszty kary pozbawienia wolności i wyznaczono okres próby w wymiarze 2 lat. Prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z dnia 29.07.2016 r. w sprawie (...) K. (...) odwołano warunkowe przedterminowe zwolnienie i zarządziło wykonanie reszty nieodbytej kary pozbawienia wolności;

III Sądu Rejonowego w G. z dnia 25.01.2013 r., sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w nocy 4/5 maja 2012r. z art. 193 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawiania wolności, przestępstwo popełnione w dniu 28 maja 2012 r. z art. 178a § 2 k.k. na karę 3 miesięcy pozbawiania wolności, orzeczono środek karny zakazu kierowania rowerami na okres 1 roku i świadczenie pieniężne w kwocie 100 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, przestępstwo popełnione w dniu 04 maja oraz w nocy z 4/5 maja 2012 r. z art. 190 § 1 k.k. na karę 3 miesięcy pozbawiania wolności, przy czym jednostkowe kary pozbawienia wolności połączono i wymierzono karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat. Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 23.06.2016 r. w sprawie(...) umorzono postępowanie karne w przedmiocie wykonania kary 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za czyn z art. 178a § 2 k.k. oraz zarządziło wykonanie kary 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za czyn z art. 193 k.k. i kary 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za czyn z art. 190 § 1 k.k.;

IV. Sądu Rejonowego w G. z dnia 15.04.2016 r., sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 31 maja 2015 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w związku z zatrzymaniem w dniu 31.05.2015 r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 03.10.2016 r. w sprawie (...) powyższy wyrok utrzymano w mocy;

V Sądu Rejonowego w G. z dnia 28.04.2016 r., sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 07 lutego 2016 r. z art. 226 § 1 k.k. na karę 7 miesięcy ograniczenia wolności zobowiązując do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 25 godzin w stosunku miesięcznym;

VI Sądu Rejonowego w M. z dnia 12.05.2016 r., sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 26 września 2015 r. z art. 178a § 4 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono nadto środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio i świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 19.09.2016 r. w sprawie (...) powyższy wyrok został utrzymany w mocy;

VII Sądu Rejonowego w G. z dnia 07.12.2016 r., sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 03 sierpnia 2016 r. z art. 178a § 4 k.k. na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono nadto środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio i świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w G. z dnia 07.09.2017 r., sygn. akt (...) zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 29.01.2018r. sygn. akt (...) połączono orzeczone powyższymi wyrokami kary pozbawienia wolności i karę ograniczenia wolności i wymierzono karę łączną 5 lat pozbawienia wolności zaliczając skazanemu

na poczet tej kary okresy rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 12.09.2011 r. do dnia 16.12.2011 r., od dnia 17.01.2012 r. do dnia 25.01.2012 r., od dnia 30.01.2012 r. do dnia 07.02.2012 r., od dnia 17.02.2012 r. do dnia 05.03.2012 r., od dnia 17.07.2013 r. do dnia 20.05.2014 r. i w dniu 31.05.2015 r. oraz okresy kar dotychczas odbytych, połączono orzeczone wobec skazanego w sprawach (...) i (...) środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i wymierzono mu środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

VIII Sądu Rejonowego w G. z dnia 24.05.2017 r., sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 07.07.2015 r. z art. 178a § 4 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio oraz świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Penitencjarnej, za przestępstwo popełnione w dniu 26.07.2015 r. z art. 244 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo popełnione w nocy 21.09.2015 r. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności, za przestępstwo popełnione w dniu 08.11.2015 r. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, za wykroczenie popełnione w dniu 08.11.2015 r. z art. 119 § 1 k.w. na karę 20 dni aresztu, połączono powyższe kary jednostkowe pozbawienia wolności i wymierzono skazanemu karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres zatrzymania od dnia 25.11.2015 r. godz. 11:30 do dnia 26.11.2015 r. godz. 16:35. Powyższy wyrok wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 02.10.2017 r. w sprawie (...) utrzymano w mocy.

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem łącznym z 18 czerwca 2018 r. w sprawie (...) orzekł:

1/ na podstawie art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k., art. 569 § 1 k.p.k., art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 i 4 k.k. połączył skazanemu P. W. karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym w sprawie II K 10 1/17 i karę łączną orzeczoną wyrokiem w sprawie (...) i wymierzył mu karę łączną 7 lat pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. połączył orzeczone wyrokiem łącznym w sprawie (...) i wyrokiem w sprawie (...) środki karne zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i wymierzył mu łączny środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

2/ na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt 1 wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 12.09.2011 r. do dnia 16.12.2011 r., od dnia 17.01.2012 r. do dnia 25.01.2012 r., od dnia 30.01.2012 r. do dnia 07.02.2012 r., od dnia 17.02.2012 r. do dnia 05.03.2012 r., od dnia 17.07.2013 r. do dnia 20.05.2014 r., w dniu 31.05.2015 r. i od dnia 25.11.2015 r. do dnia 26.11.2015 r. oraz okres kar dotychczas odbytych w połączonych sprawach;

3/ na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. stwierdził, iż połączone wyroki w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym podlegają odrębnemu wykonaniu;

4/ zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. R. tytułem wynagrodzenia za obronę skazanego wykonywaną z urzędu kwotę 120 złotych powiększoną o kwotę 27,60 złotych podatku VAT; tj. łącznie kwotę 147,60 złotych;

5/ kosztami postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok łączny zaskarżyli: obrońca skazanego oraz sam skazany.

Obrońca skazanego zaskarżyła wyrok w całości i orzeczeniu zarzuciła rażąca surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności przez uznanie, iż prewencja ogólna i szczególna nie pozwala na zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności określonej w wyroku łącznym. W oparciu o powyższe skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku łącznego przez wymierzenie skazanemu P. W. kary łącznej pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

Skazany P. W. również zaskarżył wyrok w całości i orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia a mianowicie art. 86 § 1-4 k.k. przez przyjęcie przy wymiarze kary w zbyt szerokim zakresie zasady kumulacji oraz prawie całkowite pominięcie zastosowania zasady absorpcji oraz racjonalizacji wymiaru kary. W oparciu o powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez zastosowanie w szerszym zakresie zasady absorpcji, a co za tym idzie wymierzenie kary łącznej w wysokości 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz pozostawienie bez zmian pozostałych rozstrzygnięć zawartych w zaskarżonym wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarówno apelacja obrońcy skazanego jak i samego skazanego w zakresie zarzutów rażącej surowości kary łącznej pozbawienia wolności nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 85 k.k. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, przy czym jej podstawą mogą być wyłącznie wymierzone i podlegające wykonaniu.

Przesłanki do wydania wyroku łącznego przez Sąd Rejonowy były spełnione co do skazań wskazanych w pkt. 1 sentencji. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji właściwie ocenił okoliczności przedmiotowo i podmiotowo istotne mające wpływ na ukształtowanie kary pozbawienia wolności wskazanej w wyroku łącznym. Tym samym brak było podstaw do ukształtowania wymiaru tej kary w kierunku postulowanym przez skarżących.

Słusznie podnosi się w orzecznictwie, że „zastosowanie zasady absorpcji, asperacji czy kumulacji przy orzekaniu zarówno kary łącznej, jak i wydawaniu wyroku łącznego uwarunkowane jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, objętymi tymże skazaniem. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski jest związek przedmiotowo-podmiotowy łączący te czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały one popełnione”. Wskazuje się nadto, iż decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma względ na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej, a popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji” (Komentarz do art. 85 kodeksu karnego G. Bogdan, Z. Cwiakalski, P. Kardas. J. Majewski. J. Raglewski, M. Szewczyk, W. Wróbel, A. Zoll, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom I, Zakamycze 2004, wyrok SA w Łodzi z 20 września 2001 r., II Aka 154/01).

Mając na względzie powyższe nie można podzielić argumentacji zawartej w apelacji skazanego jakoby bliskość przedmiotowa jego czynów, ich łączność czasowa oraz przebieg procesu resocjalizacji byłyby wystarczającą przesłanką wymierzenia niższej niż w zaskarżonym wyroku łącznym kary łącznej. To, że skazany przejawia krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw i jego poprawne zachowanie nie może w żaden sposób przesłonić liczby i wagi popełnionych przez niego czynów. Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że jeśli chodzi o karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną w pkt. 1 sentencji wyroku łącznego, to w ocenie Sądu Okręgowego kara łączna w wymiarze siedmiu lat pozbawienia wolności została prawidłowo wyważona.

Podkreślić także należy, że zgodnie z art. 85a k.k. na ukształtowanie kary łącznej wpływ mają przede wszystkim względy prewencji indywidualnej i generalnej. Kształtując wymiar kary łącznej należy mieć też na uwadze uprzednią karalność skazanego.

Nie można zgodzić się z twierdzeniami apelacji P. W., że między przestępstwami, za które został skazany istnieje szczególnie bliski związek przedmiotowo-podmiotowy. Zauważyć należy, że skazany popełnił szereg przestępstw umyślnych, którymi godził w różne dobra chronione prawem. Słusznie wskazał Sąd I instancji, że taka postawa świadczy o lekceważącym stosunku skazanego do obowiązującego porządku prawnego i orzeczeń sądowych. Nie można również uznać, że między popełnionymi przez skazanego czynami istnieje bardzo bliska więź czasowa. Zauważyć należy, że przestępstwa objęte zaskarżonym wyrokiem łącznym zostały popełnione w okresie od 11 września 2011 r. do 8 listopada 2015 r., a więc dzieli je okres ponad czterech lat.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie sposób również zgodzić się z tezą wyrażoną w apelacji obrońcy skazanego, zgodnie z którą okoliczności sprawy wyraźnie wskazują na możliwość wymierzenia znacznie łagodniejszej kary łącznej (z zastosowaniem pełnej absorpcji). Podkreślić należy, że Sąd Rejonowy wymierzając karę łączną wziął pod uwagę zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary. Przy czym zauważyć należy, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem sądowym **„bezproblemowe funkcjonowanie w warunkach więziennych powinno być normą i wcale nie skutkuje koniecznością znacznego obniżenia kary łącznej”** (tak Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II AKa 215/17, Lex nr 2463383).

Sąd I instancji wskazał, a to podziela Sąd Okręgowy, że zastosowanie zasady pełnej absorpcji prowadziłyby do nieuzasadnionego premiowania sprawcy, który popełnił wiele różnych przestępstw. Z kolei postulat apelacji skazanego wymierzenia kary łącznej z zastosowaniem zasady asperacji, ale w szerszym zakresie tj. w wymiarze 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy zbadanych prawidłowo kwestiach dotyczących wymiaru kary łącznej, sytuacji gdy wobec skazanego orzeczono karę 7 lat pozbawienia wolności, prowadziłyby do ingerencji w treść rozstrzygnięcia wbrew regulacji z art. 438 pkt 4 k.p.k., w której mowa o rażącej niewspółmierności kary, przez co rozumie się nie każdą niewspółmierność kary, ale taką, która już na pierwszy rzut oka jest rażąco niewspółmierna - innymi słowy, niewspółmierna w sposób oczywisty.

Przedstawiona przez Sąd Rejonowy rzetelna analiza sytuacji skazanego pod kątem przesłanek orzekania o karze łącznej przekonuje Sąd odwoławczy o prawidłowości rozstrzygnięcia.

Sąd I instancji słusznie zaliczył na korzyść skazanego jedynie poprawne zachowanie w warunkach izolacji więziennej, przy czym jak wskazano wyżej okoliczność ta nie może sama w sobie decydować o zastosowaniu wobec skazanego zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej. Przeciwnie zastosowaniu tej reguły wobec skazanego, przemawia przede wszystkim wielokrotna uprzednia karalność skazanego. Należy bowiem zauważyć, że skazany, mimo wcześniejszych skazań nie zaprzestał popełniania przestępstw. Analiza dotychczasowego sposobu życia skazanego nie pozwala postawić wobec niego pozytywnej prognozy kryminologicznej. Skazany mimo udzielonych mu przez wymiar sprawiedliwości ostrzeżeń i szans poprawy nie zmienił nigdy swojego postępowania i powrócił na drogę przestępstwa. Wielość popełnionych przez skazanego przestępstw przemawia także za przyjęciem, że ogół jego przestępczej działalności charakteryzuje wysoki stopień społecznej szkodliwości.

Nie bez znaczenia jest także okoliczność, że kary stosowane wobec skazanego mają głównie na celu spełnić funkcję represyjną oraz zapobiec popełnianiu przez skazanego kolejnych przestępstw poprzez odizolowanie go od społeczeństwa. Nieuzasadnione byłoby zatem wymierzenie skazanemu kary zbliżonej do dolnego progu wymiaru kary łącznej, gdyż w istocie prowadziłyby to do darowania skazanemu części kar. Sąd nie znalazł powodu, dla którego skazanego należałoby premiować poprzez zastosowanie zasady absorpcji kar. W tych okolicznościach redukcja kar poprzez stosowanie absorpcji w szerokim zakresie stanowiłoby nadużycie instytucji kary łącznej, która służyć ma bynajmniej nie ograniczeniu odpowiedzialności karnej sprawcy, lecz rzeczywistemu oddaniu zawartości kryminalnej czynów jakich się dopuścił.

Zauważyć wreszcie należy, że skazany uzyskiwał już swoistą „premię” co do okresu faktycznie odbywanych kar poprzez uprzednie orzeczenie wyroku łącznego w sprawie (...) oraz kary łącznej w sprawie (...) przy zastosowaniu zasady asperacji, co dodatkowo sprzeciwia się łagodzeniu kary ponad to co orzekł w zaskarżonym wyroku Sąd I instancji.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok jako prawidłowy utrzymał w mocy - art. 437 § 1 k.p.k. art. 438 pkt. 4 k.p.k.

Sąd Okręgowy biorąc pod uwagę sytuację materialną i osobistą skazanego na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. uznał za słuszne zwolnić go od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

O wynagrodzeniu za obronę skazanego wykonaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym, orzeczono na podstawie art. 29 ust 1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. nr 16, poz.124 z późn. zm.) i § 17 ust. 5

Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714).